

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Zdebořice

1926–1949

Inventář

EL NAD č.: 1573

AP č.: 686

Eva Ulrichová

Klatovy 2019

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Původce archiválie archivního fondu: Místní školní rada Zdebořice (1868–1949)

Místní školní rady se zřizovaly na základě zákona č. 48/1868 ř. z., kterým byla vydána pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy, včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady byli voleni ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Místní školní rada ve Zdebořicích vznikla pravděpodobně podle uvedeného nařízení v roce 1868. V té době byla Obecná škola ve Zdebořicích jednotřídní. Ke školní obci byly přiškoleny obce Zdebořice, Bystré, Číhaň s osadou Nový Dvůr a Křížovice. Školní budova čp. 38 byla postavena v roce 1864. V roce 1874 byla škola rozšířena na dvojtřídní. V roce 1893 byla vyškolená obec Číhaň s osadou Nový Dvůr.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. prosinci 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. lednu 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. Ustavující schůze nové Místní školní rady ve Zdebořicích se konala dne 29. dubna 1921. V dalších letech probíhaly pravidelně volby do místní školní rady dle platných zákonů.

Výnosem zemské školní rady ze dne 19. prosince 1921 bylo povoleno zřízení třetí třídy, která byla otevřena 1. ledna 1922. Z důvodu nedostatku místa ve školní budově byla tato třída umístěna v sále místního hostince. Tak tomu bylo až do 14. října 1923, kdy byla ukončena první část přestavby školní budovy, které však předcházelo mnoho jednání, protože představitelé místní školní rady přiškolených obcí s touto přestavbou zpočátku nesouhlasili. Druhá část přestavby, nový byt pro ředitele školy, byla dokončena 12. srpna 1924.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad, ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. Podle tohoto nařízení byla jmenována Okresním úřadem v Klatovech nová Místní školní rada ve Zdebořicích, jejíž ustavující schůze se konala dne 12. srpna 1941. K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě, zrušily místní

(újezdní) školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní rady, nebo mohl být k tomuto účelu jmenován jiný člen obecní rady, v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce). Dne 10. března 1944 byl jmenován pověřeným představeným školní obce Max Kovařík, rolník ze Zdebořic.

K obnovení místních školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920. Dne 17. března 1946 byla ustavena Okresním školním výborem v Klatovech Místní školní rada ve Zdebořicích.

Činnost místních (újezdních) školních rad ukončil zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci, v níž měla škola sídlo.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie se pravděpodobně po celou dobu existence místní školní rady nacházely v budově školy. Do archivu byly předány společně s archiváliemi školy 30. ledna 1968 – přír. č. 47/68 Základní devítiletou školou v Plánici.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Fond tvoří archiválie místní školní rady z let 1926–1949. Jazykem archiválie je čeština. Archiválie je poškozena prachem.

Fond obsahuje 1 úřední knihu z let 1926–1949 (0,01 bm).

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatků čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Fond obsahuje 1 knihu, ve které jsou vedeny příjmy a výdaje místní školní rady v letech 1926–1932 a zápisy ze schůzí z let 1934–1949, které poskytují přehled o složení místní školní rady a její činnosti v daných volebních obdobích.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala v roce 2018 a archivní pomůckou jej opatřila v roce 2019 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 16. 1. 2019

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOKA Klatovy, fond *Základní devítiletá škola Zdebořice*, knihy inv. č. 139–140.

SOKA Klatovy, fond *Archiv obce Zdebořice*, knihy inv. č. 1–2.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařsko-královský
čj.	číslo jednací
čp.	číslo popisné
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kol.	kolektiv
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	Ministerstvo vnitra
přír. č.	přírůstkové číslo
roč.	ročník
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	Sbírka zákonů
SOA	státní oblastní archiv
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOKA	státní okresní archiv
ukn	úřední kniha

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedm. č.
------------	-------	---------------	-------------------

Úřední knihy

1	Účetní kniha (1926–1932) Zápisy ze schůzí (10. 6. 1934 – 13. 9. 1949)	1926–1949	ukn 1
---	--	-----------	-------

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Zdebořice
Značka archivního fondu:	MŠR Zdebořice
Časové rozmezí:	1926–1949
Počet evidenčních jednotek:	1 (1 úřední kniha)
Počet inventárních jednotek:	1
Rozsah v bm:	0,01
Stav ke dni:	16. 1. 2019
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 16. 1. 2019 – čj. SOAP/40-65/2019